

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
de küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadatanak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Ooppelik A.,
«Általános Tudósítói» hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Felhívás a Zrinyi-emlék ügyében!

Csáktornya és Muraköz hazafias lakosága emléktáblával óhajtja megjelölni a csáktornyai Zrinyi várat, azt a hazafiai erények által megszentelt helyet, a hol Zrinyi Miklós, a költő s hadvezér, életének javarészét töltötte; a hol epochális művét, a Zrinyiaszt megírta; a honnan seregével a Hazát vélelni kiindult s melynek falai közt egész életén át táplálta a hazaszeretetenek Vesztaütüzét!

Nincs egy táblácska, mely a Zrinyiek ősi fészékét látogatod idegen előtt a nagy költő és törökverő hadvezér dicsőségét hirdetné! Nincs egy sor irás, mely a vándort ennek a szent helynek a multjára és jelentőségére figyelmeztetné! S a pusztá falakon kívül nincsen semmi, a mi minket Zrinyi nagy nevére, a késő századokat is bevilágító hazaszeretetére emlékeztetné!

Mi csáktornyai és muraközi magyarság, bármilyen nagy is lelkesedésünk, kevesen vagyunk ahhoz, hogy nagy hazánkfiá dicső nevéhez méltó s a hazafiai kegyeletnek megfelelő emléket saját erőnkönki felállíthassunk. Azért fordulunk mindenkihez, a ki Zrinyi Miklósnak, a költőnek s a hadvezérnek emléke iránt kegyelettel viseltetik: legyen segítségünkre s áldozzon néhány fillért, hogy Zrinyi régi várának falát a halhatatlan költő emlékezetét dicsőítő emléktáblával megjelölhessük.

Ha a gyűjtés eredménye az emléktábla költségeit túlhaladná s elegendő pénz gyűlné össze, abban az esetben az emléktáblán kívül Csáktornya főterén emlékoszlopot állítunk. Hadd hirdesse nagyságát a márvány anaak, ki hirt, dicsőséget szerzett nemzetének! Hadd lássák vidékünk horvát ajka lakói, horvát- és stájerországi szomszédaink, kik mindennap megfordulnak határszéli városunkban: hogy a magyar nemcsak büszke tud lenni multjára, de kegyelettel is viseltetik nagyjai iránt s a hála soha nem hervadó koszorujával övedzi azok halhatatlan emlékezetét, kik míg élnek, hazájukért élnek s ha már megszűntek élni, a történelemben tovább élnek, hogy dicsőségük fényénél a multba visszapiantva, erényeikből erőt merítsünk, hogy a Hazáért mi is élhessünk!

A kegyeletes czétra szánt adományokat a »Muraköz« szerkesztőségéhez Csáktornyára kérjük küldeni. Minden adományt helyi lapunkban és külön névhez szóló levelezőlapon is nyugtatni fogunk.

Csáktornya, 1901. márczius hóban.

Hazafiai üdvözléttel

Petrics Ignác,
városbíró.

A fenn közölt felhívást külön kérő-soraink kíséretében elküldöttük vidékünk összes t. lelkészeihez, jegyzőihez, tanítóihoz, főlkünk távol lakó földieinkhez s másokhoz, kiket a multak emlékei Csáktornyához s Muraközökhöz fűznek. Hisszük és reményeljük, hogy a felhívásnak meg lesz a sikere. Ezt az előjelekből joggal következtetjük, mert még mielőtt a gyűjtőívek szétküldettek volna, az érdeklődés lapunk f. évi február 17-iki számában megjelent felhívás folytán máris oly nagy mérvű, hogy jelentékeny adakozások történtek.

Hazafiai örömmel iktatjuk ide, hogy az első adakozó dr. Jankovich László gróf vármegyei főispánja volt, a ki lapunk szerkesztőjéhez intézett levelében nemcsak igen helyesi a megindított mozgalmat, hanem 100 koronát jegyzett elő a Zrinyi-emlékre. Budapesten tartózkodó földieink a szülőföld iránti szeretettől áthatott meleg sorok kíséretében helyeselték a mozgalmat s járultak adományaikkal a hazafias czélhoz. Megható a közvetlen stáyer határon lakó miksavári plebániához tartozó honfiaink derék és követésre méltó cselekedete, a kik nem várva be a gyűjtőívek szétküldését, lapunk első felhívására »Zrinyi Miklós emléktáblájára« felirattal ellátott, saját maguk által készített gyűjtőíven tett adakozásukkal siettek igaz jelét adni hazafiai érzelmeiknek. A csáktornyai »Zrinyi asztallársaság« külön gyűjtőperselyt állított asztalára.

A Zrinyi-emlék céljaira befolyt adományok:

Első kimutatás.

Dr. Jankovich László gróf főispán 100 k.	
A csáktornyai képezde tanári-testülete	40 k.
Terbócz István ministeri osztálytanácsos	6 k.
Dr. Csury Jenő ministeri titkár	10 k.
Schadl István plebános Miksavár	3 k.
Üngár Adolff jegyző Dráva-Csány	1 k.
Zsnidár Mihály dráva-csányi lakos	2 k.
Ficz György	> 1 >
Loncsarics Ferency	> 1 > 40 f.
Szabó Imre	> 1 >
Ficz György	> 1 >
Stepul Jakab miksavári lakos	1 >
Zadravecz János	> 1 >
Novák Imre	> 2 >
Jambrovics János dr.-mogyoródi lakos	1 >
Kirics Antal	> 50 f.
Ambrus Hieronim	> 40 f.
Laguzsár József	> 1 >
Zsnidár György dráva-csányi lakos	1 >
Ficz János	> 1 >
Novák István cseresnyési lakos	1 >
Oreski Mihály dráva-csányi lakos	1 >
Pokrivács János	> 2 >
Kovács János	> 1 >

Összesen: 180 k. 30 f.

Ezenkívül Strausz Sándor csáktornyai nyomdatulajdonos felajánlotta a Zrinyi-emlék ügyében szükséges nyomtatványok ingyen kiállítását, papir, borítékok sat. ide tartozó anyag ingyen szállítását. Lapunk szerkesztője a levelezéseket, a felhívásokat, a fogalmazványok elkészítését és az összes postai költségeket vállalta magára.

Igy tehát Isten segítségével bizva, folytatjuk máris Isten áldásában részesült munkánkat és kérjük a t. közönséget, muraközi földieinket s minden szives érdeklődőt, kegyeskedjenek a hozzájuk küldött gyűjtőíveket mielőbb kitölteni, adakozókat gyűjteni s az összegyűlt adományokat lapunk szerkesztőségéhez küldeni, hogy a gyűjtést mielőbb befejezhessük s hazafias mozgalmunk s adományaink látható eredményében: a Zrinyi-emlékben mindnyájan mielőbb azzal a megnyugvással gyönyörködhesünk, hogy nagynevű földünk, Zrinyi Miklós emléke iránt tartozó kötelességünknek mi, most élő nemzedék jelen viszonyainkhoz képest mindent megtettünk, a mit megtehettünk.

Az adakozásokat folytatólagosan esetről-esetre mutatjuk ki.

Gróf Zrinyi Miklós a költő emlékezte.

(Több hites kútfő nyomán: Brauner Lajos.)

Zrinyi ebéd alatt — szokása ellenére — rendkívül kedvetlen állapotban volt, de ennek okát senki sem tudta. Ebéd után két óra lehetett, midőn Zrinyi vendégeivel kocsiábaült s a közeli zrinnyifalvai (kursánczi) erdőbe elindult vadászni. A kíséret tagjait Paka István fővadász, Majláni és számos puskás képezte.

Zrinyi utközben vidáman adomázott. A társaság az erdőbe érve szétoszlott, Zrinyi egyedül indult el s lőtt is egy nagy vadkant. Alkonyat felé a vadászok ismét találkoztak, hogy együtt induljanak haza. Zrinyi éppen kocsiába akart szállni, mikor Paka István jelentette neki, hogy az erdőben egy megsebesített vadkant látott. A gróf, noha vendégei figyelmeztették, hogy későre jár az idő, azonnal lóra kapott s megkérte az őt elkísérni akaró urakat, Zichyt, Bethlent, Vitnyédy és Gucsicot, hogy csak maradjanak s várják meg, s Paka elindult az erdőbe a vadkan felhajtására. Ott hamar megtalálták a sebzett vadat. De alig hogy a gróf a lóról leszállt, a vadkan rárohant Zrinyire, letépette s mellét felhasította. Paka e közben egy közeli fára menekült, honnan lövéssel elriasztotta a vadat. Segélykiáltásaira a társaság többi tagjai is elősiettek, mire azonban ők odaértek, Zrinyi már haldoklott. Gucsics gyorsan köcsört siettet, de mielőtt visszatért volna, a bán — kinek fején három seb tátongott — már kifeléle teletét.)

*) Egykorunknál s napjainkban is felmerült a gyanu, hogy Zrinyi nem a vadkan, hanem az udvar által felbérelt orgyilkos áldozata lett. Ez azonban kétségkívül aplainai mese. Ma már nemcsak a jelen voltak közlései, hanem magát Zrinyi Péter levélét is ismerjük, melyben értesíti a pápát, hogy bátyja vadkan-vadászat áldozata lett (decz. 8-iki levele. Fraknoi: Tört. Társ. 1890. 594.) Ismeretesen ezeken kívül más egykori tudósítások is, és ezek egyikében sincs legcélszerűbb célzás az orgyilkosságra.

Hangos sirással és jaggatással vitték Csáktornyára a holttestet. A mint hazérkeztek, néjének nem merték azonnal tudtára adni a rémes katasztrófát. De Zichy később kitará előtte a titkot, s Zrinyi né a hír hallatára ajultan rogyott össze.

A halott ragyogó magyar díszben, vállán fehér prémes mentével feküdt a ravatalon, mely a várkastély nagy palota nevű termében volt felállítva. Holttestét december 21-én temették el nagy fényvel és pompával a családi sírboltba, édes atyja mellé a szent-ilonai kápolnába.

A helyet pedig, hol Zrinyi meghalt, Pignatelli Marianna hercegnő, III. Károly király egykori tiszteltje, 1722-ben emlékoszloppal jelölte meg, mely maig is fenáll.

Gyász és siralom fogadta a rémhírt széles Magyarországon s a művelt világban mindenütt, hol a vitéséget becsülni tudták. Gyászolta őt nemcsak a német birodalmi gyűlés, hanem Párisban is, Münchenben is az udvar és nagyközönség részvételével gyászisteniszteletet tartottak s az elismerés legmelegebb szavaival méltatták az elhunyt halhatatlan érdemeit. Csupán a kanizsai török lövettét örömet, a bécsi udvar pedig — hová Zrinyi halálának híre nov. 24-én érkezett meg — „oly nagy örömmel vette Zrinyi halálának híret, hogy örömet alig tudta az illemkivánta gyászszal eltakarni.” (Pauler: Vesselenyi s társ. összeesküvése. I. 35 l.) Hivatalosan azonban az udvar is részvétét fejezte ki.

Zrinyi mint költő, hadtudományi és politikai író is egyike irodalmunk legnagyobb alakjainak. Költői művei Bécsben 1651-ben jelentek meg először, Adria Tengernek syrenája, Gróf Z. M. cím alatt. Apróbb idilleket, szerelmes verseket is írt, melyek a XVII. század legértékesebb lírai darabjai közé tartoznak. Egyéb munkái: Siralmas panasz; Névtelen levél; Mátyás király életéről való elmélkedés; Vitéz hadnagy; Tábori kis traktá; Török áfium ellen való orvosság. Fő műve azonban az Obsidio Szigetiana (Sziget veszedelme) című 15 énekre osztott eposz, a mely compositiójának mesterien megalkotott kerekdedségére és bevégzettségére, jellemrajzainak művészi elevenségére és lélektani pontosságára, előadásának jelnezettségére s nemriktán fenségére nézve egészen páratlanul áll a magyar költészetben Arany Jánosig. A magyar irodalom e nagy műve, a Zrinyiász eredeti kézirata jelenleg a zágrábi egyetem könyvtárában őriztetik.

*

Zrinyi Miklósnak — kit véghetetlen hazaszeretlet, a legnemesebb önzetelenség és páratlan kitartás vezérelt egész életét át, ki sokkal jobban szeretete nemzetét, mint e nemzet őt, s ki dicseő hazánkat a törököknek oly sok csapásaitól megmenetette, kinek köszönhetjük, hogy nem törtöltünk ki azon korban az élő nemzetek sorából, — nevét, az édes haza iránt tett szolgálatait el ne felejtjük. Emlékei, eszméi élni fognak az emberi szivekben mindaddig, „mig az ezüst Dunának tükörén egy honfészzen pihen”, s mig földgolyónk egy élő és gondolkodni tudó lényt hord a hátán. A további küzdelemre buzdítson bennünket azon erős hit, hogy a mi könyörgéseinkre mindenkor meg fog jelenni köztünk az ő áldott szellem s bátorságát, kitartást, honszerelmet fog ültetni az ezredéves multtal dicsekvő magyar nemzet hű fiaiba!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Csáktornyai Magyar Leányok körenek adományá.** Hazafiúi őszinte örömmel értesülünk arról, hogy a Csáktornyai Magyar Leányok köre e hó 2-án tartott gyűtésének határozatából kifolyólag 300 koronát ajánlott fel Csáktornya egyik terén elhelyezendő Zrinyi-szobor költségeinek céljaira. Nem tudjuk eléggé méltányolni városunk műveltekü leányainak ezen nemes elhatározását. Őszinte szívből kívánjuk, hogy erre a célra letett első összeg legyen szilárd alapja a Zrinyi-szobornak és szolgáljon követendő példaul utódainknak s annak a jobb korának, mely a szobor több tízezer koronára rugó költségeit képes lesz összegyűjteni. Igaz

szívből kívánjuk, hogy honleányi lelkesezettel irt alapító-levelük szavai szerint, ne legyen igazuk abban, hogy „talán nem lesznek szerencsések megérni azt az időt, hogy koszorút is rakhassanak halhatatlan költőnk méltó emlékszobra elé, mert ez hosszú időt és nagy költséget igényel.” — hanem igen, kívánjuk, hogy az a fa, melyet Önök honleányi szeretetüknek a melegevel most elültettek, növekedjék s mielőbb kivirágozzék Zrinyi emlékének szentelt szobor képeben. Kívánjuk, hogy ennek a szobornak az árnyékában Önök még fiatal korukban élvezhessék nemes elhatározásuk gyümölcsét! Az adomány-okmányt altárták: Hüll Czili, Nuzsy Teréz, Nuzsy Linka, Rosenberger Szélna, Wollák Erzs, Alszeghy Honka jegyző, Alszeghy Paula, Fischer Pepi, Grauer Szélna, Heinrich Viki, Heinrich Erzs. Isten áldása városunk derek magyar leányain!

— **Uj anyakönyvvezető.** A m. kir. belügyminiszter Füzesy Gusztávot teljes hatáskörrel a szent-máriai anyakönyvvezető kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Értesítés és meghívó.** A Csáktornyai kereskedő ifjak Onkepo-Egyesülete folyó hó 16-án este fél 9 órakor saját egyleti helyiségeben valamint a »Zrinyi«-szálló nagytermében hazafias márcziusi ünnepélyt rendez, melynek másora következő: 1. Elnöki megnyitó, tartja Heilig József ur, elnök. 2. Szózat, énekl az egyesületi dalárda. 3. Talpra magyar, Petőfi Sándortól, előadja Kopjár Sándor ur. 4. Alkalmi beszéd, tartja Schwarz Lajos ur ügyvédjelölt. 5. Talpra magyar, énekl az egyesületi dalárda. 6. Márczius 15-én, Jakab Odontól, szavalja Korpus Rezső ur. 7. Hymnusz, énekl az egyesületi dalárda. Az énekszámokat betanítja es a karl vezeti Wersz főkapitány ur. Az estélyre belépő díjat nem állapítottunk a költségeket az egyesület tagjai fedezik, de az önkényl adakozók adományát hazafias czélra — a Csáktornyán létesítendő Zrinyi-emléktábla költségeinek fedezésére adjuk, miért is kerjük a nagyérdemü közönséget bennünket a nemes czéla való tekintettel is megjelenésével megtisztelni. Az előadást társasvácsora és táncz követi. A zenét Sarkózy zenekara szolgáltatja. Tekintettel a nemes czéla, melynek az egylet hazafias tagjai szolgálni akarnak, mi is meleg pártfogásba ajánljuk az egylet törekvését.

— **Purim-estély a kaszinóban.** Kellemes családi jellegű estélyben volt része szerdán a Kaszinó közönségének. Szébbnél-szebb álarozosok jelentek meg, kiket nagy érdeklődéssel szemlél és hallgatott a közönség. Különösen elragadóak voltak Hirschmann Terka, Hochsinger Elza, Csakathurner Ida es Heinrich Ida kisasszonyok, kik bebéknék öltözve a mit sem sejtő közönséget megjelenésükkel és ügyes tánczokkal lepték meg. Purim ünnepéhez illő jókedv és vigság tartotta együtt a közönséget hajnalig. 38 pár tánczolta az első négyest. A zenét Sarkózy zenekara szolgáltatta.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága részéről ezennel közhírré tetetik, miszerint az I-es II-od oszl. ker. adókievési lajstromok a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság hitelesítési záradékával ellátva, 1883. évi 44. t.-cz. alapján 1901. évi márczius hó 7-től 1901. évi márczius hó 16-ig terjedő 8 napon át közszemléré vannak kitéve; miről az adózók oly hozzáadással értesítletnek, hogy ezen idő alatt a lajstromok mindenki által megtekinthetők, s a netáni felszámolásait az 1883. évi XLIV. t.-cz.

16. §-a értelmében 15 nap alatt a községi előjáróságnál előterjeszthetők. — Kelt Csáktornyán, 1901. márczius hó 7-én. — Az előjáróság.

— **Muraköz lakossága.** A f. év január hó elején megejtett népszámlálás szerint Muraköz lakóinak száma 82 771. (Ebből a Csáktornyai járásban van 43 086, a perlaki járásban pedig 39 685 lélek). Az 1890. évi 75 121 lélekkel szemben 10 év alatt Muraköz lakossága 7650 lélekkel szaporodott. Ezen számadatból minden igaz hazafi örömmel következtetheti, hogy hazánk ezen vidékének lakossága a mult század utolsó évtizedében kielégítő arányban szaporodott.

— **A zalavármegyei gazdasági egyesület** a f. é. márczius hó 11-én d. e. 10 órakor az egyesület helyiségében rendez évi közgyűlést tart, a melyre a tisztelt egyleti tagokat tisztelettel meghívja. Ezt megelőzőleg d. e. 9 órakor, ugyanott, igazgató-választmányi ülés tartatik, a közgyűlési tárgyak előkészítése és véleményezése dolgában. — Targyszorlat: 1. Elnöki jelentés a zalavármegyei gazdasági egyesület mult évi működéséről. 2. Pénztári jelentés az egyesület 1900. évi pénztári állapotáról. 3. Költségelőirányzat az 1901. évre. 4. Az 1901. évi egyleti működési tervszel megállapítása. 5. Beadvány a titkári qualificatio meghatározása czéljából pótöltag az alapszabályokba felveendő feltételek ügyében. 6. A titkári állás rendszeresítése. 7. Gazdák biztosítási szövetkezetével kötendő szerződés szövegének bemutatása. 8. Fabiánics Gyula egyleti tagnak beadványa a gazdasági termények értékesítése ügyében. 9. Országos gazdasági egyesület felhívása a kivándorlási ügyben. 10. Folyó ügyek és esetleges midványok.

— **Zalavármegye népessége** a január havi népszámlálás szerint 442 424, amely az 1890. évi 404 699 lélekkel szemben 37 725 növekedést tüntet fel, vagyis 10 év alatt növekedés 9.32%. A népesség jársonként következőleg oszlik meg: az alsó-budvai járásban 50 468, a Csáktornyiban 43 086, a kanizsiban 38 551, a kesztelyiben 30 412, a letenyeiben 27 673, a novabán 21 520, a pacsabán 29 537, a perlabán 39 685, a sümegiben 28 202, a tapolczáiban 46 719, a zalaegerszegiben 33 387, a szent-grothában 23 689, Nagy-Kanizsán 23 302, Zala-Egerszegben 9 463; összesen 442 424 lélek.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előjárósága által közhírré tetetik, hogy a községnek 1900 évre egybeállított összes számadásai, az 1886 évi XXII. t.-cz. 142. §-ának rendelkezésehez képest Csáktornya község-háza tanácsstermében mai naptól számítandó 15 napon át közszemléré helyeztetik azon czélból, hogy azt a községi adófizetők a hivatalos órák alatt betekinthessek és azokra vonatkozólag esetleges észrevételeiket megtehessek. — Kelt Csáktornyán, 1901. márczius hó 6-án. Az előjáróság.

— **Öngyilkosság.** Pinterics Menyhért volt stefanezci községi bíró, ki két héttel ezelőtt községéből eltűnt, a mult héten Zágráb mellett egy hidról a Szávába ugrott. Holttestét kifogták. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Figyelmeztetés.** A birtokhatár megjelöléséről alkotott vármegyei szabályrendelet első szakasza értelmében újabb figyelmezteti a község előjárósága a földbirtokok tulajdonosait, hogy birtokhatáraikat: oszlopok, kövek, cövekek, tablák, halmok vagy hompok alkalmazásával e hó végéig megjelölni annál is inkább el ne mulasszák.

miután ellenesetben az említett szabályrendelet 8. §-ának 2-ik bekezdése értelmében költségkire azt a községi elöljáróság fogja felállíttatni.

— **Hirdetmény.** Zalavármegye tek. alispánjának 32322/ni. 900. sz. határozata folytán ezzel közhírre tétetik, hogy a csáktornyai lovassági laktanya alagcsővezése tárgyában 32322/ni. 1900. sz. a. kiadott engedély okirat Csáktornya nagyközség háza tanácstermében közszemlére helyeztetett, ahol is az a hivatalos órák alatt 8 napon belül betekinthező.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vér-tisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdacson 1,05 frt. — A pénz előleges beküldése után 1 tekercset 1,25 frtért, 2 tekercset 2,30 frtért, 3 tekercset 3,35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerésztára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **Lopás.** Dr. Wolf Béla helybeli lakos kárára mult hó 20-án nappal záratlan szobájából 1 drb téli kabát, 1 pár keztyű, 1 drb kefe, 1 kulcs, 1 drb selyemkendő és 1 drb zsebkendő összesen 100 korona értékben ellopott. A helybeli csendőrség járőre a tettest Réthát község határában Stiplosek Jánecz horvátországi illetőségű csavargó személyében elfogta, kinél a lopott tárgyak meg is találtak.

Magyszerés. Küszöbön a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kertészkedő közönség a szükséges magvakat már beszerezze. De honnan? Vidéki közönségünk rendszeren az utazó magházalókat szokta bevárni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig olyant, melyből egészen más növény kel ki, mint a minőt várt. Így a káposztamagból rendszeren vadrepce, sárgarépából vadmurok lesz, a legszebb és legkedveltebb virágok, u. m. viola, őszi róza stb. között alig akad egy-egy szebb példány, többnyire mind őrsek, a takarmányrépamag többnyire akkor kezd csirázni mikor a Mauthner-féle csillaggyűrű répamagból kikelt növény már kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintetbe véve, csak jó szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, mikor figyelmüket Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő czégre, mint általános elismert legmegbízhatóbb magbeszerzési forrásra felhívjuk és annak igénybe vételét részünk-ről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltétlenül csiraképes és olyan faju magot kapnak, mint a minőt rendelnek.

— **Verekedés.** Kovacsics Ferencz és Guszák Tamás helybeli lakosok m. hó 26-án szóváltás közben összevesztek és Kovacsics Guszákot úgy összeverte, hogy az orvosi látelét szerint 8 napig gyógyuló sérülést okozott. Kovacsics fejlejtése a kir. járásbíró-ságnál megtörtént.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerteráiban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-

féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a »Horgony» védjegyre kérünk figyelni.

Anyakönyvi hírek.

Csáktornya nagyközség anyakönyvi kimutatása f. évi február haváról a következő.

Bejegyzett születések:

Szvacsina István, takács: Mária.
Bakos István, gazd. cseléd: Mária.
Kollarics István, hiv. szolga: Viktor.
Mekovecz József, csizmadia: József.
Deutsch Salamon, vez. keresk.: —
Bujánics Balázs, gazd. cseléd: Julianna.
Vreszk Ferencz, csizmadia: Juli.
Györkös János, áll. utakaparó: Juli.
Ruesz József, s. telekkönyvvezető: Irma.
Buján Ilona, cseléd: József.
Kopcsándi Mihály, zenész: Margit.
Szeligmann Ödön, ügynök: Zsigmond.

Halálesetek:

Deutsch, 1 napos: veszeletűletű gyengeség.
Novák Éva, 2 hónapos: hevenytüdőhurut.
Dénes László, 15 hónapos: tüdőlob.

Házasságot kötöttek:

Megla István, csizmadia — Gáspárics Máriaival.

C S A R N O K.

Bimbók.

*

Egyszerű kis . . .

Egyszerű kis lányka voltál,
Olyan üde, mint a tavasz —
És arczodon a mi virult,
A szerelem lángja volt az.

S im most hervadt, . . . hervadt vagy már,
Arczod mint liljom fehér,
De elfonyadt, mint mikor a
Virágra száll őszzsel a dér.

Ám te így is angyalszép vagy —
Szép vagy édes kis kedvesem . . .
Szerelmemnek hervadt fája,
Áldjon . . . áldjon meg az Isten!

*

Az erdő.

Erdő, erdő, zöldfalombos tájam,
Te hozzád fűz, hozzád minden vágyam;
Ha búbanat nyomja a szívemet,
Gyógyító irt csak tenálad lelek.

Ha madárka énekését hallom,
Meggzólal a bánatos, bús dalosok,
Meggzólal az ajkamon az ének,
S összeolvad hangival a szélnék.

Majd a cserjék, a fák lombzatja
Lelkem édes álomba ringatja,
S rám hajlik a boldogságnak árnya,
S elvisz a tündérek szép honába.

És ha napnak legvégső sugára
Csókot hint a zöldfalombos tájra,
Ekkor érzem csak, hogy búcsuznom kell, —
Távonzom kell bánatos bús szívvel.

*

Hogy megláttam . . .

Hogy megláttam azt a szökét,
Szereltem gyuladt szívem,
S követtem őt nyomról nyomra,
Mint a hold a napot híven.

Követtem őt . . . tudta nélkül
Elkísértem a házukig,
Tudni vágytam azt a házat,
A hol ez a szende lakik.

S midőn eltűnt a kapuban,
Ezer sóhaj szállt utána
Éj ha tudná szegény lányka . . .
Vagy megvetne vagy megszánna . . .

Sok ideig álltam még ott
S bár hideg volt mégsem fáztam —
Gondolatim cserben hagytak,
Szívem égett fojtó lázban . . .

Óh, ha tudnád édes lányka,
Hogy vágytam én te utánad,
Nem tépné tán a szívemet
Most oly sötét, nehéz bánat! . . .

Le Bois.

A szélüdesi rohamokról.

Ürmössy Ferencz ur, a salgótarjáni közsé-
bánya főaknásza a következő levelet küldte be
nekünk:

„Egy újságban egy elbeszélést hallottam mely
arra készítetett, hogy a Pink-labdacsok 65 éves
anyósomnak meghozassam, a ki Abrudbányán lakik,
15 év óta szenvedett szélüdesi rohamokban, a me-
lyek mindig hevesebbek lőnek, úgy hogy utóbbi
időben, minden lehető gyógyszer daczára, nagyon
aggódtunk miatta. A mint a Pink-labdacsokkal való
kezelés megkezdődött, jelentékeny javulás volt ész-
lelhető. Eddig hat dobozzal használtunk el és egész-
ségre ismét teljesen helyre van állítva. Ismét na-
gyon életvidám és élénk, és kitűnő étvágya van.
Hogy a gyógyulást jól megerősítsük, ezen gyógy-
módot még egy darabig folytatjuk. Ha valaki komolyan
meg akar győződni a Pink-labdacsok hatékonyaságáról,
ugy annak nem szabad az első dolog után erélyét el-
veszteni, mert nem képez kétséget, hogy csak hosszabb
kezelés után lehet a valódi eredményt konstatálni.

Én magam is a Pink-labdacsokat használok
naponként folytonos főfájásom ellen, a mely
már nagyon régi időből származik és egy súlyos
betegségből keletkezett. Mióta a Pink-labdacsokat
használok, ezen főfájás sokat vesztett heveségé-
ből és sokkal ritkább. Ezen gyógyszer módját, melynek
buzgó terjesztője vagyok, még folytatom.”

A szélüdesi rohamok első pillanatra ártatlan
bajnak látszanak, ha azonban makacs b ajjá
válnak, úgy gondosan kell feleltők őrködni. Talán
nem szükséges a szélüdesi bővebben részletezni
mert ugyis eléggé ismeretes. Ezen baj akkor kon-
statálható, ha a tárgyak az ember szeme előtt
rendkívüli mozgások által meglepenevedve tűnnek fel,
összezavarodnak és azok távolságát nem tudjuk
megítelni. Ilyen benyomások jellemzik az agyvelő
vérszegénységét, a mely súlyos zavarokat idézhet
elő. A pink-labdacsok megszüntetik ezen vérsze-
génységet a szervezetek erősítésével és a vér újá-
alakítása által, mint a hogy a sápkort, rehmát,
gyomor- és bélbajokat, valamint a szellemi és testi
tulerőletetésből származó általános gyengeségi álla-
potot is meggyógyítják.

Kapható minden gyógyszerteráiban, valamint Ausztria-
Magyarország főraktárában **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerés-
zénél, (Budapest, Király-utca 12.) 1 frt 75 kr-ért doboz-
ként, vagy 9 frt-ért 6 dobozoként.

Feladás szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jozefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Poziv vu poslu spomenika Zrinyia!

Domoljubno stanovništvo Čakovca i Medjimurja hoće jeden spomenik postaviti na čakovečki stari grad, na ono mesto, gde je grof Zrinyi Mikloš medjimurski veliki pšnik, vodja i vitez pred 250 let stanuvaj i odkud je on sa svojimi medjimurskimi vojnikami se vojvat išel proti turčinu.

Nega niti jedne table, niti redek pisma, koja bi putnika opomenula na ono mesto, gde je grof Zrinyi živel i koje mesto je on svojom ljubavjom prama domovini, svojom velikom znanostjom i vitežtvom za navěke posvetil. Izvan starih zidinah nema ničesa, koje bi na njegovo veliko ime nas spomenulo.

Za to hoćemo jeden spomenik postaviti na čakovečki stari grad i ako bude moguće, na pijac, ili na koje drugo vrědno mesto varaša Čakovca. Naj vidi čeli svet, da mi medjimurci štujemo naše velike domorodce! Naj vidiju naši susedi horvati i štajerci, koji svaki den pohodiju našega varaša i naš stari grad, da smo zahvalni prama onim, koji su se za našu domovinu borili, koji su našem narodu s perom i sabljom diku privredili.

Grof Zrinyi Mikloš bil je vodja naših predědov, koji su branili hiže, grunte, imanja i življenje naših starih otcov i materah proti turčinu. Od kada svet stoji, takvoga

medjimurca nega bilo, niti nebude već, kak je grof Zrinyi Mikloš bil. On je pravi i istinski medjimurec bil, koj je izvan magjarskog jezika govoril i pisal po našem starinskim medjimurskim jeziku i ljubil svoju domovinu Magjarsku tak, kak nigdo niti predi, niti potlam nije ljubil. Da svet nas medjimurcov pozna i da nas orsag i narod poštuje, to i našem dičnomu domorodcu, grofu Zrinyiju moremo zahvaliti. On je naše medjimurske cirkve i tarofe zazidal, on je naše stare grotovske plebanije postavil, imanje daruvaj plebanijam i školam na veliki hasen veri i domovini.

Zato pozovemo svakoga, koj se za pravoga medjimurca drži, koj ljubi domovinu svoju i koj se štima s tem, da je medjimurec, naj daruje nekoliko fillerov za postavljenje spomenika Zrinyia.

Neprosimo stotine od puka medjimurskoga, nego samo od svakog nekoliko fillerov. To hoćemo, da bude svaki medjimurec mogel reći, da ima juš k onomu spomeniku, koj bude izvisil spomen grofa Zrinyia i da bude svaki medjimurec svoj rěs vzel iz dike ovog plemenitog čina.

Gospodin naš veliki župan, ailegedi, redovniki, visoko stojeći orsački činovniki, naši, od nas daleko živući domorodci su vre alduvali na ov plemeniti cilj. Zato se ufamo, da puk medjimurski nebude zaostal, nego bude i vezda s nami i bude alduvaj!

Dare prosimo k uredničtvu naših novin na ime Margitai Józsefa vu Čakovec poslaj. Vu novinah »Medjimurje« javno i na poseb budemo svaki, njujnši dar pismeno zahvalili poštuvanim darovnikom.

Vu Čakovcu, 1901. meseca marciuša.

S domoljublivim pozdravom

Petrics Ignác

varaški biro.

Gori pisani poziv smo našim medjimurskim pošl. redovnikom, notariušom, naučiteljom, od nas daleko živućim domorodcom, i svim drugim poslaj, koje uspomena prama Čakovcu i Medjimurju veže. Verujemo i ufamo se, da bude poziv svoj cilj čim predim dostigel. To vre i vezda vidimo, ar predi, kak bi se pozivi rezposlaj, su vre dare poslaj oni, koji su čitali 17-ga februara vu našem listu naš članak o spomeniku Zrinyija.

S domoljublivom radoštvom dajemo na znanje, da je prvi dar Dr. Jankovich László grof, naše varmegije veliki župan poslaj i to 100 korun. Naši, vu Budapeštu stanujuć domorodci su pismeno javili ljubav prama svojim rodjenim mestu i poslaj svoje dare za Zrinyiev spomenik. A osobito lěpi bil je čin k miksavárszkoj plebaniji spadajućih stanovnikah, koji su sami medju sobom na hitroma 24 korun i 30 fillerov skup dali

Z A B A V A

Izgušnjeno blago.

Crtica iz nezdavne prošlosti.

Kad dojdeš vu selo P . . . n i obrneš se na lěvu stran, spazil budeš ne dalko od farne cirkve na vuglu visoku lěpu zidanicu. Ako Te koja sreća denese vu dvorišće, mahom ti je jasno, da tu ne gospodari kakov god pospanec, nego marljiv i spamelen gazda. Ako si došel vu hižu, vidiš sve čisto, sve na svom mestu i vu najbolšem redu a to je najbolše znamenje, da tu nije kakva god blebetuša nego vredna gazdarica i čestita žena. To Vam je hiža Štefa Škvorca a pozna ga celo dolnje Medjimurje zbog njegovoga poštenja i dobrote. Nije prvi bogataš vu selu, ima puno jakših gazdov na imetku, ali koja njim hasen, kad su svi do glave zaduženi po šparkasam. Komaj toliko znažeju, da plaćaju interese a glavnicu njim je tak i tak čela. Mnogikrat je znal reći Štef: »Ove šparkase budu nas muže na bogečku palicu spravile. Nisu šparkase krive, nego smo si mi sami svoje nesreće kovači, ako nam malo gde kaj dojde za platiti a mi

hajd mahom vu kasu; pak denes malo a sutra malo već i eto naprtili smo si bat koji nas teško k zemlji vleče i neda nam odehnuti. Istina, da su mnogim i na veliku hasen, ali takvih je dosti malo.«

Otec mu je bil zvonar, pešona jako obljudbena od svih farnikov. Cirkva mu je navěk bila čista i lěpo uređjena. Na starih drvenim kipima svetcov, makar su bili gori visoku na oltaru zabadav si iskal praha. A da Vam je bilo videti veliki oltar na velike svetke. Bilo je tu lěpog cvětja i zelenih grančie i svećah toliki broj da je bil oltar kak vu jednomu plamenu. Sve je to uređil naš dobri zvonar. Bila je staromu zvonaru pri ovakvim zgodama najlepša nagrada, kad je po službi Božjoj čul sada već pokojnoga plebanuša: No Lovro valja Ti posel. Oltar kak si ga Ti uređil, mogel bi biti vu svakom varošu. Pak i narod mu je to priznavaj. Kad je Lovro išel pobirati lokno i kad je hodil s križecom, nisu onda gazdarice gledale na meru i na povesmu. Dobil je je više, nego ga je išlo. Imel je samo jednoga sina, kojega mu je dobra žena Magda vu strahu Božjem odhranila. Kad je odrasel i počel hodati vu školu, pomagaj je svojemu dobromu otcu vu cirkvi. Kad mu je

bilo devetsnajst ljet, našel si je po srcu drugaricu, Jelkicu Cvetičevu, ar je bil jedinac a otec dosti slab, pak mu je soldačka oblast dozvolila ženidbu. Starci su sinu spravili lěp imetek.

Kad mu je bilo dvadeset jedno ljet, moral je k soldatom. Vu hiži je zavladala velika tuga a još je nastala vekša za dve ljeti, kad je Štefek moral vu Bosnu vu boj ljetu 1877. Znala je dobro Jelkica, kaj je tabor i da je svakomu življenje na kokcu postavljeno, stoga nije ni čudo, da je dan i noć plakala i molila se pred kipom sv. Antona, da joj se zdrav i živ dimo povrne. Svako njegovo pismo je na dušak pročitala i svako je suzami zalěvala.

Najenkrat je Štefek prestaj pisati, dugo je čakala pismo svojega goloba, ali naga, pa ga nema. Jedno poslije polne pokuca netko na vrata a vu sobu stupi domaći ordinanc i preda Jelkici pismo. S velikim strahom otpirala je list i s osbudjenim srcem ga čitaia. List je glasil ovako:

Draga Jelkica! Sada smo blizu Sarajeva. Kaj god delam i gde se god nahajam navěk si mi pred očmi. Naj mi se duša draga žalostiti, ja sam zdrav, kak riba a sreća me

na Zrinyiev spomenik. Čakovečki »Zrinyi stol« je jednu kassu na svoj stol del, vu koju bude peneze za Zrinyiev spomenik pobiral.

Do vezda su sledeći daruvali na ov plemeniti cilj.

Dr. Jankovich László grof veliki župan	100 korun
Učiteljski sbor čakovečke pre-parandije	40 »
Terbócz István ministarski sa-větnik	6 »
Dr. Csury Jenő minsterski tajnik	10 »
Schadl István miksavárszki ple-banuš	3 »
Ungár Adolf drávacsányszki no-tariuš	1 «
Zsnidár Mihály drávacsányszki stanovnik	2 »
Ficz György drávacsányszki sta-novnik	1 «
Loncsarics Ferencz drávacsánys-ki stanovnik	1 k, 40 f.
Szabó Imre drávacsányszki sta-novnik	1 korun
Ficz György drávacsányszki stan.	1 »
Stepul Jakob miksavárszki stan.	1 »
Zadravec János miksavárszki stanovnik	1 »
Novák Imra miksavárszki stanovik	2 »
Jámbrovics János drávamagya-rodzki stanovnik	1 »
Kirics Antal drávamagyarodski stanovnik	— k. 50 f.
Ambrus Hieronim drávamagya-rodzki stanovnik	— k. 40 f.
Laguzsár József drávamagya-rodzki stanovnik	1 korun
Zsnidár György drávacsányski stanovnik	1 »
Ficz János drávacsányski stan.	1 »
Novák István cseresnyésszki stanovnik	1 »
Oreski Mihály drávacsányski stanovnik	1 »
Pokrivacs János drávacsányski stanovnik	2 »
Kovács János drávacsányszki stanovnik	1 »

Sve skupa 180 k. 30 f.

Iz vun toga bude Strausz Sándor čakovečki štampar za badava napravil sve posle štamparske, koje budu se potrebuvale za pozive i za druge stvari vu poslu spomenika. Urednik naš bude sva pisma, pozive i t. d. napravil i platil poštarške stroške.

Anda s Božjom pomoćjom budemo dosta penez imali za plemeniti cilj, i da nas gospodin Bog vre i pomaže vu delu našem, to vidimo iz darih, koji su k nam do sada poslani. Za to prosimo svakoga, koj ljubi svoju domovinu i diku svojeg rođenog mesta, naj daruje ili na pozive, koje smo k gospodam redovnikom, notariušom i navučiteljem poslali, ili pak naj pošleju jednako na ime Margitai Józsefa urednika naših novin svoje dare.

Skupćanje darovanja hoćemo čim predi dovršiti, da mi svi, koji smo s našimi dari dělniki spomenika Zrinyija, budemo reći mogli, da smo sve učinili, kaj nam je vu naših vezdášnjih okolnostih moguće bilo za hvalu i diku našega velikoga domorodca Zrinyija.

Ime darovnikov budemo i nadalje izpi-sali vu novinah »Medjimurja«.

KAJ JE NOVOGA?

72 ljeta stara zaručnica.

Vu Temesváru je ove dane k matičo-vodji jedna bělih lasih zaručnica, Babesku Xavetz došla, da prijavi svoju ženitbu. Stara je već 72 ljetah već je četirikrat išla zamuz, i peti muž bude njoj sada Mamelu György 59 ljet star službenik. Srećna zaručnica ima 2 ljepe hiže, 8 dece, 22 vnuke i 6 pravnukov.

Gdo nemre miren biti.

Árvai Lajos poljodelavec iz Egera je ljetos moral iti na assentaciju. Ali prije, kak bi otišiel, se je dobro pripil sa svojim starešim bratom, koj je takaj na assentaciju išiel. Kad su tam došli, je Árvai Lajos počel se neredno ponašati; kad su brata nutri

zvali, je i on hotel nutri vđrti, ali su mu žandari preprečiti hoteli to, pak zato se je šnjimi počel nacukavati. Nekak je vu ruke dobil špicu jednoga žandara, pak je s ovom klamoteril. Na to ga je Nagy Károly žandar na ruki hotel vpičiti, ali je špica nesrećno vu prsa išla. Vezda grubijanski Árvai vumira, a proti žandaru pak iztraga teče.

Glad vu Sziberii.

Vu Sziberiji veliki glad postuši med stanovniki. Pak to je najhujše, da se glas gladnih neče posluhnuti vu Ruskoj, akoprem je stališ nesrećnih ljudih osobito pak kirgizov, za pomiluvanje vreden. — Mala deca na 4—5 dni ne jedeju nikaj; od velike muke kora drevja jeju. Vu Tobolsk državi vu 106 hižah 120 familiah je vu nevolji od glada. Konj i marva nikačvu vřednost ne imaju, jer krmu je nigder né moći dobiti. Vu selah, kak nore, hodiju sém tam žene sa golom decom vu naručaju i vu sdvojnosti vnogoput i zatučeju ove, Doktora néga nigdi, niti vu varaših né, akoprom sve posvud beteg pustoši, te difteritis podeseti broj dece. Puk je zgubil veru, već se ne ufa vu Boga, te k copriji se vtiče. Drvene spodobе čovečje pustiju na vodu, te misliju, da bude to odneslo nevolju. Gladu je osobito lanjski hudi plod zrok.

Šin proti otcu.

Strašni slučaj se je pripetil prošlog tje-dna vu Túskevár zvanim marofu (poleg Szigetvára). Najme Kaszás Ferencz marofski kućiš je zbog grubijansćine svojega sina bil iz službe odupušćeni. Otec je spočital to sinu, koj se takaj Ferencz zove, da je vezda zbog njega moral zgubiti kruha vu marofu i špotal ga je. Na to su se posvadili i nevaljani sin je na jedankrat samo zgrabil sekiru pri vratu, te je otca tak vudril po glavi, da je ov taki ves krvavi na zemlju opal. To je ne bilo dosta nego je to došla i staroga žena i buhala je svojega muža

ja do vezda navěk vu svakom boju spreva-jala. Pred desetimi dnevi su me poslali s pedeset ljudi, da zazvedimo gde su buntov-niki. S nami je bil lajtenant. Sreća mi je poslužila i ja sam prvi zgledal mnogo ljudi vu jednoj grabi. Dali smo njim zna-menje, naj se s dobra predaju, ali — mesto běle zastave pozdravili su nas puškami. A mi smo njim mahom povrnuli i za kratko ih vréme prerediti a druge smo zajeli. Kad smo je gnali k našoj trupi, spazili smo iznenada veliki čopor Turćinov, a ja ne budi lén, kaj su noge mogle, skočil sam k našoj trupi i pokazal njim neprija-telja. Drugi den su me pozvali pred gene-rala Filipovića. Pred svimi soldati me je pohvalil i podignul me na čast stražmeštra a uz to mi je podelil križ za junačtvo. Moji pajdaši su se jako razveselili i pred samim generalom me kušovali. Ja sam takaj vesel, komaj čakam, Kad Te budem mogel s milom čerkom zagrliti. Strašni su ljudi ovi Turćini, gdegod najdemo po više ljudi skri-tih za kamenjem i streljaju nas kak zajce; a kaj je najčudnovateše i njihove žene znaju tak s puškom baratati kak i muži. Nam veliju, da smo švabe i za živoga Boga nas ne moreju videti, ar veliju, da bi njim

radi veru uništili. Kak Tebi služi zdravje? Jeii su mi starci roditelji još zdravi? A kaj dela moje zlato, moja Francika? Nadaj me se za kratko vréme! Stoput Te kušuje Tvoj verni. Štef.

Jelkica je bila sva razdragana a kak i nebi, dragi je Štefek zdrav i uz to je postal gospon stražmešter a to nije svakomu dano a za nekoliko tjeđnov se bude dimo povrnul — Ah kak bi rada bila vidla svojega Štefića vu stražmeštarskoj opravi s zlatnim križom!

Dugo je čekala, mislila je, da je već prešlo pet mesecov a kad tamo stopram je bil peti tjeđen, odkad je dobila lista. Jed-noga dneva po polne okoli pete vure začula je Jelkica kočiju, koja se je kutrala po orsačkoj cesti. Šum se je sve bliže i bliže približaval i za kratko vréme postoji kočija pred Jelkinom hižom. Iz kočije stupi visoki sa črnimi mustaći mladi dečko, na njem je bila stražmeštarska oprava. To je bil Štefek Škvorc: Jelkin tovaruš. Kak strela doleti k njemu Jelkica i zagrlj ga a suzami je zalévala njegovo lice. Milo i ljupko se je poz-dravil svojimi starimi roditelji a najljepše je bilo gledati zagrljaj male Francike sa otcem.

Dugo njm je pripovedal svoje zgode i nezgode. Svi su ga željno poslušali i već je bilo kesno, kad su se počeli spravljati na počinek.

Kad su svi legli u krevet, Jelkicu je nekaž piknulu vu srce, spazila je najme, da se njeni Štefek nije niti prekrizil a kamoli, da bi se Bogu pomolil. Nije mu htela nikaj reći, mislila si je, truden je od puta i vrućine a od veselja, pak je morti pozabil moliti. Ali kad je to vidjevala svaki den, postala je jako tužna i žalostna. Jelkica je znala sve suprotivćine i nedragosti vu molitvi trpeti pak na mesto, da seje na to tužila susedam i da ogovarja svojega muža. Ona se je samo tužila dragomu Bogu i molila se šve-com. Znala je ona dobro, da bude ju predi ili potli itak posluhul dragi Bog. Bog joj je brisal suze, — a Jelica je bila pravi Angel svoje obitelji. Bil je to za nju težek križ. No ona je sve mirno podnašala, ar je bila puna pravoga kršćanskoga duha, pak za to za svoje nevolje nije nigdar ni-komu pripovedala niti otkrivala osim dra-gomu Bogu. Od njega je prosila pomoć po zagovoru sv. Antuna, čiji je kip navěk imela na stolu. — (Dalje sledi.)

gdo je ves krvavi bil. Sin je po ovim događaju zniknuo Zandarstvo ga išće.

Boj sa zverokradlcami.

Kak jednim novinom iz Drávafok-a pišeju, na imenju Bittó Istvána su Unger József i Kanyar István šumari tak rekuć boj imali sa dvéma zverokradicami. — Slučaj je dva dni trpel i sledeće: Prvog dneva se je Unger József logar vu šumi sretal sa dvéma zverokradicami, koji su ga sledeće pozdravili: »Ti si on glasoviti logar, koj nas preganjaš, hodi sem pi malo žganice!« ... Na ove reći je logar prama njim išel i kad je blizu bil, je sapuškom jednoga zverokradicu tak vudril, da se je ov na zemlju smlel, med tem mu je pušku vzel iz ruk i hotel je za drugim iti, ali ov je već onda dalko odbezal. — Kad bi bil hotel prijetoga zverokradicu na občinske hiže tirati, ov mu je vu jednim priličnim času pobegel i vu šumi se skrill. — Drugi den pak je siguren Kanyar István pazil na zverokradice i na hitrom je nje i spazil. Kanyar je čekal iedno vréme i kad je videl, da je jeden z med zverokradicah streljil zajca, onda je na hitrom zakričal na njega. »Zajca ne zemi gori, jer vumres!« Vu ovim času je zverokradica streljil. Logar je nazad streljil i trefil je, jer je zverokradica hitil doli pušku i zajca i otišel je sa svojimi pajdaši. Žandarstvo jako išće krivce.

Kokoš, koja dobro jajce nese.

Nekoji gazdi vnogo kokoših držiju i ipak neimaju dosta jajcah, jer si nezebereju dobre nosne kokoši. Po skrbnom pažnjom je moći oddeliti dobru kokoš od drugih. Najprvić ružu i bradu moramo gledati s čim su črleneše ove, kad kokoš nese, s tēm je plodneša. — Vnogo odlučuje na nesenje i hrana. Ako združganu lupanju jajca, ili pak na prah stučeno raztaljeno vapno denemo med hranu, sa vekšim apititom jede kokoš i više nese, ali k tomu je treba takva hrana, koja vapno zadržaje, da bude se lupanja mogla napraviti iz toga. Jako je hasnovita i mesna hrana, koju sa kubanijem bobom, kuruzom mešaju ali i zelenje njim je treba dati; rezanu šalatu, zelje, repo i t. d. Ako vu zimi zeljenja nēga, onda je treba séno na šečko zrezati i to njim zmešati med hranu.

Hasen pepela.

Započelo se bude protuletno oranje, posipljimo po naših zemljah pepela (ili drveni ili laporni pepel), ov bude oništil vnogo kukcov. Pri mokri zemlji pripreći, da se okiseli. Pod na gusto sadjene sadovna drevja takaj posipljimo pepela. Ako pepela sa vapnom pšskom i vodom skup zmešmo i sa tem drevje naličimo, to nē samo, da uništi kukce, nego i zdravu kožu da drevju i mehina odstrani. Gde je pepel vu zemlji, tam nemre živeti vrlec, niti drugi kukci. Gde su puži i tam dobro nasipljimo pepela. Pepel, ilovaču i vodu skup zmešamo, pak sa tēm šupljasto drevje naličimo a šuplju pak za tēm za tekemo. Pod črepne biljine takaj

posipljimo pepela, kukci ne plaziju onda gori. Okolo sadovnog drevja luknje napravimo sa željeznom špicom vu ove pepela nasipljimo i višekrat zalēvajmo. Na mokrroj zemlji je jako dobro hasnuvati a na suhoj pak samo ako je potreбно.

Vu Savu je skočil.

Pintarics Menyhért stefáneczki biro v je pred dvema tjedni zniknuo već z doma i od onda su ga nē mogli najti. Bila je sumnja, da je samoubojstvo vćinil, ali od nikud nije bil nikakov glas za njega, dok nazadnje čujemo, da je pri Zagrebu iz jednoga mosta skočil vu Savu i tak vtopil se, Mrtvo tēlo su mu već vun prijeli. Da zbog česa je vćinil taj čin je nepoznato.

Jedna nova ptica.

Vu jednoj školi se je pripetilo, da su se deca zemljopis (geografiju) vućili, i navučitelj je kaj-kaj pripovedal od Amerike i od njezinog odkritnika. Gdo je bil Kolombus? zapita navučitelj i na to se vnogo ruk zdig-nē gori na znamenje toga, da njih vnogo zna odgovor. Osobito jedna mala pucka zdigavlj je jako ruku, pak zato nju i navučitelj pozove, da naj pove, gdo je bil Kolombus? Na to se mala pucka stane i sigurno odgovori da je Kolombus bil ptica. — Svi su se počeli smejati te i sam navučitelj je nē mogel nazad držati smēha nad tēm odgovoru. Ali kak je mir postal je opet pital pucku: No pak kak moreš takov odgovor dati? Ali bormeš pucka nije pustila iz svoje reći, nego je rekla da ona istinu ima, jer je već vnogoput čula od »Kolombušeovog jajeta« govoriti, dakle Kolombus drugo nije — bil kak ptica. (Kolombuševo jaje je ono, kad jaje sa špicastom stranom postaviju gori, da stoji.)

Praznovera i ljubav.

Dvě siromaške devojke su sa svojim životom plalile, kaj su jako znale ljubiti. Jedna je bila Demko Erzsébet iz Bátor občine a druga Farkas Mária takaj iz Bátora. Obedve su dobrih gazdov kćeri bile i svikak su hotele dva dečke za se priskrbeti, pak su zato otišle k jednoj staroj babi, koja njim je nekakvu medicinu dala za dobre peneze vu to ime, da od ove medicine budu dečki za njimi hodili. Zapovedala njim je najspi-jeju ovu medicinu onda, kad bude sēna najkračeša. Tak su i vćinile nesrećne devojke, ali na mesto toga da bi dečki došli po njih je došla smrt. Med velikom mukom su vumrle od medicine, koju njim je stara baba dala. Bezdušnu babu su prijeli zandari.

Stekli pes.

Najedenkrat iz dvejuh mestah čitamo glas vu jednih budapestanskih novinah od steklih psov. Vu Magyar Boly občini je jeden stekli pes tak rekuć vu strahu držal dva dni stanovnike. Prvi dan je jedno dēte i jednoga muža vgrizel a drugi dan pak jednu ženu. — Vu Kölykedu je takaj stekli pes vgrize! Kiss Sándora malu pucku, koju

su vu Budapeštanski Pasteur-zavod odpeljali na vraćenje.

Vu dimu zadušena deca.

Vu Ssomolnokhuta občini se je nesrećni događaj pripetil, kojemu je žrtvom postal o dvoje dece. Göller Ferenczova žena je jednu jutro otišla z doma, da zajutrek nese svojemu mužu, koj vu rudi dēla. Svoju dvoju decu je vu hižu zaklenula. Med tem su deca (jeden 4 a drugi 6 ljet star) iz šporherta potegnula vuglen, od kojega su se canjki na zemlji počeli smoditi. Dim je ćelu hižu napunil, tak da dok je mati dimo došla su se deca već od velikog dima zadušila.

Svilogojstvo.

Segsardsko orsačko svilogojstveno nadzorničtvo je od 1900. ljeta računa dalo ministru poljodelavskih poslov, iz kojeg račun sledeće zeznamo. Vu Magjarskoj su plodili svilo vu 2430 obćinah, i to 87,825 familiyah. Ovim se je razdelilo 1382 kgr. 991 gr. jajetah, iz ovih je došlo 1,354,118 kgr. 10 gr. svilnih bubah. Za ove su platili 2,517,267 kor. 32 fill. Iz ove šume na Zalavármegjiju dojde sledeći broj: vu 69 obćinah je bilo 304 gojnikov, koji su 3069 kgr. 50 gr. bubah plodili i za ove dobili 5603 kor. 60 fill. — Bezerédy Pál ministarski poverenik iz Szegszárda je poziv postal onim, koji svilo hoćeju povati ovog ljeta i od orsaga zabadav jajeta dobiti, naj se javiju od marcuisa zadnjega pri obćinskim poglavarstvu, gde njim zapišeju ime i koliko jajetah hoćeju, kaj budu njim onda poslati. Kaj se prodanja tiće, javi, da kila I. razreda bubah bude 2 kor. 20 fill., II. razreda 1 kor. 60 fill, a nevaljane pak 1 kgr. 20 fill. koštala.

Veliki viher vu Beču.

Kak nam iz Beča telegrafēraju, tam je o. m. med 8. i 9. vu noći veliki viher bil, koj je vnogo stangah od telegrafa i drota na nikaj del. Raztrgani drot je više nesrećah poizročil. jer električni drot od telefonov je nekoliko konjov zaklal i više ljudi pak je ranjeno.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	12.00 —
Rozs	Hršč	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.30 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Jecmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.50 —
Sárga » »	» žuti	11.20 —
Vegyes » »	» zmēšan	11.40 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróság 1900. évi V. 684/1. sz. végzése következtében Heim Károly pozsonyi ügyvéd által képviselt Blitz Albert pozsonyi lakos javára Stern Samu perlaki lakos ellen 287 k. 46 f. s jár. erejéig 1901. évi február hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás ulján lefoglalt és 1006 kor. becsültl következő ingóságok, u. m.: 29 vég divat parket, 35 csomó pamut és 3 vég futó szőnyeg nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbiróság 1900. évi V. 684/2 számú végzése folytán 287 k. 46 f. tőkekövetelés, ennek 1900. évi aug. hó 24-től járó 6% kamatai és eddig összesen 48 k. 80 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagysis Perlakon leendő eszközésére

1901. évi márcz. hó 18. napjának d. u. 3 óráj

határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és fölülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1901. márcz. 18-án.

874 **Sós Frigyes**, kir. bír. végrehajtó.

Figyelemztetés! A híres **MAUTNER FÉLE MAGVAK** zacskóin rajt áll a MAUTNER-név. A melyen nincs rajt, az nem MAUTNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak nem léteznek, mint a minőket 27 év óta szállít **MAUTNER ÖDÖN** ca. 63* kir. udvari szállító magkereskedés BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: **VII. Rottenbiller-utca 33.** (Közúti villamos megállóhelye.)
Elárúsító: **VI. Andrássy-ut 23.**
helyiségek: (A m. kir. operával szemben.)

266 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bementve küldi.

4411—4412.

tk. 900.

HIRDET MÉNY.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Erzsébetlak község 1. sz. tkvét és Murafüred község 76. sz. tkvét birtok szabályozás következtében a 2579/69. I. M. sz. rendelethez képest átalakítja és azzal egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz. 1889. XXXVIII. t.-cz. és 1891. XVI. t.-cz. tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-sz.-ben szabályozott eljárást a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan loganatosítja.

E czélből az átalakítási munkálatok hitelesítését és a helyszíni eljárást Erzsébetlak községében

1901. április hó 15. és a következő napoknak d. e. 9 óráján s az oltani munkálat befejezte után Murafüred községhezánál folytatólag fogja kezdeni, illetőleg folytatni.

Ennélfogva felhívja:

1. az összes érdekelteket, hogy a hitelesítési tárgyalásra személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után az esetleges téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazokat, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkv bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18, és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7, és 9. § értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ösmerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaitak ezen az uton nem érvényesíthetik és a helyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. azokat, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy-szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzenek, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1900. december 31-én.

875

Deme Kálmán,

kir. jb. albiró.

Cs. kir. szab. déli vaspálya társaság magyar vonalainak üzletigazgatósága.

1156. A. sz.

Budapest, 1901. márczius 1-én.

Pályázati hirdetmény.

A Kanizsa—csáktornyai vonalunkon Kis-Szabadka meglőhelyenl tervezett állomás és Mura-Király és Kotor-Alsó-Domboru állomások között 84 1—84 7 km. szelvények között létesítendő forgalmi kiterő alépítményi és magasépítményi építési munkáira ez-nnel pályázatot hirdetünk.

A munkákra vonatkozó bővebb adatok, valamint a költségvetés, a különleges feltételek és az építési ajánlat mintája az alulírott üzletigazgatóság építési és pályafenntartási szakosztályának hivatalos helyiségében (I. ker. Mészáros utca 17. sz. II. em. ajtó 4.) a hivatalos órák alatt f. hó 11-étől kezdve átvehetők és a tervek megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb **1901. évi márczius hó 24-én déli 12 óráig** általános osztályunk iktató hivatalánál (földsz. 9. ajtó) nyújtandók be eme felirattal ellátva: »Ajánlat »Kis-Szabadka« állomás és »Alsó-Mihályfalva forgalmi kiterő építési munkáira.«

Bánatpénz fejében 1901. évi márczius hó 23. déli 12 óráig 4000 azaz: négyezer korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban budapesti állomási pénztárunkban (I. ker. Mészáros u. 17. Térfelügyelőségi épület) fizetendő le. Az értékpapirok a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyamuknak legfeljebb 90%-nyi magasságában fogadlatnak el.

Ezen bánatpénz a munka elnyerése esetén 8 napon belül annak kétszeresére egészítendő ki, mely összeg mint cautió mindaddig letétben marad, míg a létesítmények ideiglenes átvétele meg nem történt.

Posta utján beküldendő ajánlatoknál a bánatpénzek térti bevény mellett adandók tel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az ajánlatok között való szabadválasztás jogát fenntartjuk magunknak.

870

Az üzletigazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik).